

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER:
szombaton és egyes rend-
kívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (város-
háza, földszint 7. sz. Ide
küldendők a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hírde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

== Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS. ==

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A városi tanács előterjesztése az új nagy- kölcsonról.

(Folyt. és vége.)

30. Gondoskodni kívánunk

népjóléti intézmények

létesítéséről is. Köztudomásu dolog, hogy a lakberek az utolsó években országszerte, de különösen városunkban igen megnövekedtek; az egészséges lakás pedig közegészségügyi szempontból elengedhetetlen feltételt képez. — Olyan intézmények létesítése tehát, amelyek a szegényebb néposztály, a munkásokat olcsó és jó lakásokhoz juttatják, városunknak, mint erkölcsi testületnek, igen fontos feladatát képezik. Azon tervvel foglalkozunk tehát, hogy a város különböző helyén 3 népbérlő építtessék. Ezen bérlőházak építésével még a szükség-lakások kérdését is megoldani kívánjuk. Ez idő szerint ugyanis, ha valamely ház lakóinak akár közegészségügyi, akár köztisztasági szempontból kilakoltatása válik szükségessé, a hatóság nem rendelkezik olyan helyiséggel, ahol a kilakoltatott egyéneket elhelyezhetné. A munkásház-építő közhasznú részvénytársaság és a Debreczeni Munkás-Otthon Szövetkezet szintén foglalkoznak a munkás-lakás kérdés megoldásával és pedig oly módon, hogy egyes lakásokat építenek, amelyek mindegyikéhez egy kis darab föld is tartoznék. Azt reméljük, hogy a város a másik két tényezővel együtt ezen kérdést, más-más alaphól kiindulva, megfelelően meg fogja oldani. Egy-egy bérlőház a rendelkezésünkre álló adatok szerint, a telket is beleszámítva, körülbelül 300,000 koronába kerül és így javaslatba hozunk 900,000 koronát.

31. A munkásbérlőházak építésével azonban a munkás-lakás-kérdés megoldva nincsen, szükséges még, különösen a nőtlen és az átmenetileg a városban tartózkodó munkások érdekében u. n. népszálló létesítése is. Ezen népszállót a külföldiekhez hasonló mintára tervezzük és annak létesítésére felszereléssel és telekkel együtt javaslatba hozunk 1.000,000 koronát.

32. Bár mindkét fentebb említett intézmény fürdő helyiségekkel is el lesz látva, szükséges még külön egy vagy két népfürdő felállítása is. E célra javaslatba hozunk 200,000 koronát.

33. Az általános csatornázás költségei a mérnöki hivatal kimutatása alapján kitesznek 3.908,086,94 koronát.

Ezen összegből a 17 milliós nagykölcson terhére kifizettetett 3.070,604,56 korona

és így az új nagykölcsonbe heillesztendő 837,482,38 korona.

34. A vízvezeték költségeire a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által meg lett szavazva 2.000,000 korona.

Ebből a 17 milliós nagykölcson terhére kifizettetett 725,795,35 korona

és így az új nagykölcsonbe heillesztendő 1.274,204,65 koroná.

35. A 17 milliós nagykölcson keretébe egyházi és iskolai segélyekre fel volt véve 621,374 korona, amelyből még kifizetetlen és így szintén felveendő 109,554,84 korona.

36. Ugyancsak a 17 milliós nagykölcson keretébe gazdasági ismétlőiskola létesítésére fel volt véve 100,000 korona, melyből még fedezetlen és így szintén felveendő 42,903,77 korona.

37. A Piac-utca 26—28. sz. telkeken épülő bérlőház költségeire az 58/1796—1912. bkgy. számú határozat rendelkezése folytán függő kölcson vétett fel, mely a nagykölcsonból visszafizetendő és melynek összege 1.500,000 korona.

38. Ugyanezen közgyűlési határozattal a város közönségének a katonai beszállásoltság terhére felszabadítása céljából épített barakok költségeire 315,000 korona függő kölcson felvétele határozatott el, miért is e célra felveendő 315,000 korona.

Kölcsonok.

39. A 266/14,270—1911. bkgy. számú határozat a 17 milliós nagykölcson utolsó 1 milliós részletének felvétele előtt, tekintettel az Osztrák-Magyar Bank záloglevelei abban az időben volt alacsony árfolyamára, 1.000,000 korona függő kölcson felvételét mondotta ki oly módon, hogy ez az összeg a hitel igénybe vételének napjától számított 2 év multával visszafizetendő, — ezen célra szükséges tehát 1.000,000 korona.

40. Piac-utca 11—13. számú ház vételére a 309—15,491—1910. bkgy. sz. határozat rendelkezéséhez képest szintén függő kölcson utján fedeztetett, melynek visszafizetésére szükséges 157,000 korona.

41. A 68—4761—1911. bkgy. sz. határozat az Erzsébet-, Késes-, Jókai- és Csokonai-utcák burkolási költségeinek fedezésére függő kölcson felvételét határozta el, melynek visszafizetésére szükséges 150,000 korona.

42. A 17 milliós nagykölcson törlesztési részleteire a Piac-utca 26—28. sz. bérlőház építési költsége terhére kifizettetett és így oda visszafizetendő 263,290 korona.

43. A köztemető céljaira megvásárolt Emmert-héle föld vételére a házipénztár rendelkezésére állott összegből a folyó évben az 1401—1912. sz. t. végzés folytán kifizettetett és így oda visszatérítendő 86,401,75 korona.

44. A 78—1907. bkgy. sz. határozat folytán a Piac-utca 26. sz. ház vételére és annak költségei összesen 189,004 korona.

A 252—14,158—1909. bkgy. sz. határozat folytán a ménesmesteri lakás építési költségei 53,010,61 korona.

A 000—0000—0000. bkgy. sz. határozat folytán a vágóhídi jéggyár bővítésére 37,060,70 korona.

A 29—17,287—1905. bkgy. sz. határozat folytán a lovassági laktanyai pótraktár építési költségei 2,170,89 korona, vagyis összesen 281,246,20 korona.

A házipénztár által a községi adóalaphól vétettek kölcson, miért is ezen összeg visszafizetés céljából heillesztendő.

45. A 289—14,272—1911. bkgy. sz. határozat rendelkezése folytán pallagi épületek javítása 125,839,70 korona költség keretén belül elrendeltetett és minthogy ezen összeg a szépítészeti és kisajátítási alaptól vétettek kölcson; oda leendő visszafizetés céljából heillesztendő volt.

46. Ugyancsak megtérítendő a házipénztár által a nyugdíj-alapnak a 000—0000—0000. bkgy. sz. határozat

rendelkezéséhez képest a József kir. herceg-utcai óvoda felépítésére kölcsön vett 34,568.84 korona.

47. Előre nem láthatókra javaslatba hozunk 3.000,000 koronát.

48. Végül a kölcsön felvételénél felmerülő költségekre és árfolyamveszteségre javaslatba hozunk 6.000,000 koronát. — Összesen 66.523,930.66 koronát.

Bemutatjuk a felveendő nagykölcsön

fedezetének

kimutatását, melynek végösszege 1.959,000 korona. A várható jövedelmeket igyekeztünk a legrealisabb számítás mellett beállítani. Azt hisszük azonban, hogy azok emelkedni fognak. De ez esetben is még tetemes összeg az, melyről községi pótdadó útján kell gondoskodni. Ennek lehető elkerülése végett minden igyekezettel azon kívánunk lenni, hogy a város bevételei emelkedjenek. Első sorban a Hortobágy hasznosítására kell rámutatnunk, amely kérdés helyes megoldása az állattenyésztés érdekeinek sérelme nélkül egymagában több százezer korona jövedelmet fog évente hozni a városnak. Igen nagy súlyt kívánunk helyezni arra, hogy a város ingatlanai az eddiginél lényegesen jobban értékesíthessenek, továbbá, hogy városunk részére új jövedelemforrások nyitassanak. De helyes mérsékletet kívánunk tanúsítani az oly sok oldalról igénybe vett városunk által adandó segélyek és adományok nyújtására vonatkozó javaslatoknál. Megvizsgálni kívánjuk a városunk által évenként adni szokott segélyek és adományok jogi természetét és rajta leszünk, hogy azok csökkentése iránt javaslatunkat megtegyük. Azt hisszük, hogy ezen eljárás mellett az új nagykölcsön felvétele a községi pótdádnak csak oly nem nagy mérvű emelkedését fogja maga után vonni, amely a tervbe vett nagy létesítményekkel városunk lakosságára háramló előnyökkel arányban áll.

A fenti összeállítás szerint kerekszámában véve 67.000,000 korona volna azon összeg, melyek felvételéről gondoskodni kell és amelynek előmunkálataira a tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlésből felhatalmazást kérünk.

A szükséges összeg jelzálog-kölcsön alakjában vagy pedig mint községi kölcsön volna felveendő.

Kérjük a tárgyalással mindkét irányban való megbízatásunkat.

Amennyiben az új kölcsönnél előnyösebb feltételeket érhetnénk el, mint aminők az Osztrák-Magyar Banknál fennálló 17 milliós kölcsönnél megállapítva vannak, az esetben természetesen a már meglévő kölcsönt is konvertálni kellene. Ezt a kérdést azonban csak az ajánlatok beérkezése után lehetvén elbírálni, javasoljuk, hogy méltóztassék az ez irányú döntést az ideig függőben tartani. Méltóztassék felhatalmazni arra, hogy a fentiek figyelembe vételével helybeli, hazai és külföldi olyan nagyobb pénzintézetekkel, melyek nagyobb kölcsön lebonyolítását eszközölni képesek és kellő biztosítékot nyújthatnak, tárgyalásokat folytathassunk és tőlük ajánlatokat szerezhessünk be.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1912. évi június hó 27-ik napján tartott üléséből.

Kovács József,
polgármester.

Dr. Vargha Elemér,
tanácsnok, előadó.

A kölcsön fedezetének kimutatása.

1. A Piac-utca 26—28. sz. bérház jövedelme 150,000 korona.
2. Városház építése folytán üzleti jövedelem 120,000 korona.
3. Kulturpalota államsegélye 15,000 korona.
4. Színház bérjövödelme, az eddigi kiadások elmaradásának számításba vételével 40,000 korona.
5. Vásárcsarnok jövedelme (a bekerülési költség $5\frac{1}{2}\%$ -kal számított kamatának 80% -a) 132,000 korona.
6. Kövezetvám jövedelme (az általános kövezés költségeinek javára). 35,000 korona.
7. Utcarendezés céljaira befektetett összeg $5\frac{1}{2}\%$ -a mint értékelésként befolyó jövedelem 275,000 kor.

8. Temető jövedelme a befektetett összeg $5\frac{1}{2}\%$ -ával számítva 66,000 korona.

9. Honvédkaszárnyák bérjövödelme 210,000 korona.

10. Központi rendőrségi épület létesítése folytán elmaradó hivatali helyiségbér és lakbér visszatérítés természetbeni lakások adása folytán 11,000 korona.

11. Piac-utca 11—13. sz. ház vételára az Arany-Bika szálloda jövedelméből bér címén 8,000 korona.

12. Nagyerdei Vigadó, fürdő, uszoda és jégpálya építése folytán bérjövödelme (a befektetés 4% -a) 72,000 korona.

13. Haszonbérleteken eszközlendő befektetés folytán béremelkedés (a befektetés 6% -a) 180,000 korona.

14. Csatorna- és vízvezeteki jövedelem (a befektetés $5\frac{1}{2}\%$ -a) 330,000 korona.

15. Világítási vállalat kamatmegtérítése (a befektetés $5\frac{1}{2}\%$ -a) 176,000 korona.

16. DMKE. törlesztése 50 éven át 19,000 korona.

17. Népbérlő jövedelme (a befektetés 6% -a) 54,000 korona.

18. Népszálló jövedelme (a befektetés $5\frac{1}{2}\%$ -a) 55,000 korona.

19. Népfürdő jövedelme (a befektetés $5\frac{1}{2}\%$ -a) 11,000 korona.

Összesen : 1.959,000 korona.

A szanatórium ügye.

Lapunk mult számában említettük, hogy Lukács György dr. v. b. t. tanácsos, a József Főherceg Szanatórium igazgatósági elnöke városunkban járt a városunkban felállítandó tüdőbeteg szanatórium ügyében. Az értekezletről a következő jegyzőkönyvet vettek fel:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Debreczenben 1912 július hó 6-án az Augusztus tüdőbeteg szanatórium felállítása tárgyában tartott értekezleten.

Jelen voltak: Lukács György v. b. t. t., Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, dr. Magoss György t. főügyész, Pakóts József a szanatórium-egylet főtitkára, Wenhardt János egyet. m. tanár, közköri főorvos, dr. Ujfalussy József kir. tan., dr. Varga Emil, dr. Gáspár Géza, Zöld József aljegyző.

Lukács György v. b. t. t. olvassa a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek az egyesület elnökségéhez 41,777. szám alatt intézett átiratát a Debreczenben létesítendő tüdőbeteg szanatórium elhelyezése tárgyában. Előadja, hogy a miniszteri átiratban az a kívánalom nyert kifejezést, hogy a szanatórium a kijelölt helyen 30 méterrel beljebb állíttassék fel, minthogy ezen beljebb helyezés nélkül a szanatórium az egyetemi épületekkel látszanék összefüggőnek. A beljebb helyezés folytán a szanatórium frontja előtt előálló 30 méter szélességű térség befásítandó.

Az értekezlet javasolja, hogy a szanatórium épülete a miniszteri átiratban kifejezett kívánalomnak megfelelőleg, az egyetemi botanikus kert köröndje hossztengegyének meghosszabbításában s az eredetileg kijelölt frontvonalától 30 méterrel beljebb állíttassék fel, minthogy ezen hely a már megállapított és kitzűött helytől lényegesen el nem tér s tekintettel arra, hogy az elhelyezésnek eként leendő változtatása erdőirtást nem kíván. A beljebb helyezés folytán az épület frontja előtt előálló 30 méter szélességű térség a város hatósága által befásítandó. E fák tulajdonjoga a várost illesse.

Lukács György v. b. t. t. előadja, hogy a Debreczenben létesítendő szanatórium 150 ágyra tervezetett. Az elkészített tervek és költségvetés azonban azt mutatják, hogy a minden téren beállott drágulás következtében a szanatórium létesítése felszereléssel együtt egy millió kétszázötvenezer koronát igényel. Az egyesületnek, a költségvetés tételei emelkedése folytán még kétszáz ezer koronára van szüksége. Amennyiben ezen hiányzó összeg kölcsönként az egyesületnek rendelkezésére nem bo-

csáttatnék, a létesítendő szanatórium egyelőre csak 100 ágyra volna berendezhető. A szanatórium-egyesület azt kéri ennél fogva Debreczen sz. kir. várostól, hogy a felveendő nagykölcsonból a szanatórium részére 200,000, azaz kétszáz ezer korona kölcsön engedtessek át, tíz évi visszafizetés kötelezettségével és olyan kamat mellett, mint amilyet a város közönsége a nagykölcson után fizetni fog.

Mínt hogy a város közönségének fontos érdeke, hogy a létesítendő tüdőbeteg szanatórium ne 100, hanem 150 ágygal rendeztessek be, az értekezlet javasolja a város hatóságának, hogy a kérelem teljesítsék. A részletes feltételek később volnának meghatározandók.

Lukács György v. b. t. t. előadja, hogy a városi tanács 5889—1912. számú végzésével az iránt kereste meg a szanatórium-egyesület elnökségét, hogy az egyesület és a város közönsége közt a szanatórium létesítése tárgyában kötendő szerződés tervezetét készítse el. Bemutatja a szerződés tervezetét.

Az értekezlet beható eszmecsere után a kötendő szerződés szövegét az alábbiak szerint ajánlja elfogadásra:

„Szerződés, mely Debreczen szab. kir. város közönsége és a József kir. Herceg Szanatórium-Egyesület között a Debreczenben építendő szanatórium tárgyában a következő feltételek mellett jött létre:

I. A József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület kötelezi magát, hogy Debreczenben, a nagyerdei területen már kijelölt harminc katasztrális hold földön százötven ágyas tüdőbeteg népszanatóriumot épít, azt teljesen felszereli és üzemben tartja.

II. Debreczen sz. kir. város közönsége a József kir. Herceg Szanatórium-Egyesület fenti ajánlatát, illetve kötelezettségét tudomásul véve, kötelezi magát, hogy a szanatórium építéséhez szükséges területet haladéktalanul rendelkezésre bocsátja és az örök haszonélvezeti jogot a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület javára bekebelezeti.

III. A József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület az előző pontban körülírt bekebelezés megtörténtével az építkezést 1912. év őszén megkezdi és azt megszakítás nélkül folytatja.

IV. Debreczen szab. kir. város közönsége a szanatórium létesítéséhez a II. pontban jelzett telken kívül a következő szolgáltatással, illetőleg kedvezménnyel járul:

1. A vízvezeték a szanatórium kapujáig kiépítetteti s a szükséges vízmennyiséget a legkedvezményesebb ár mellett szolgáltatja.

2. A csatornát kiépítetteti a szanatóriumig s esetleg arról gondoskodik, hogy az intézet szennyvizei az esővízzel s a szomszédos egyetemi csatorna vizével együtt egy közös csatornán elvezetessenek.

3. A villamos és gázvezeték a szanatóriumig vezeteti s úgy a villamos áramot, mint a gázt a szanatórium részére a lehető legkedvezményesebb árban számítja.

4. A szanatóriumot, mint kiválóan fontos közintézményt a községi terhek viselése alól felmenti.

5. A parkirozás szempontjából felajánlott területen levő fákat az intézetnek átengedi.

6. Ha és amennyiben a városi téglagyár már előbb vállalt kötelezettségei mellett arra képes lesz: a szükséges mennyiségű téglát kedvezményes árban szolgáltatja.

7. Kétszáz ezer koronát és pedig egyszáz ezer koronát az építkezés megkezdésekor, egyszáz ezer koronát az intézet megnyitásakor.

V. A József kir. Herceg Szanatórium-Egyesület a szanatóriumot a modern hygienia figyelembevételével építetteti fel s abban a férfi nemhez tartozó tüdőbetegeket fogja elhelyezni. A debreczeni szanatóriumban elhelyezésre igényt tartó női tüdőbetegeket egyelőre a gyulai József szanatóriumában fogja gyógykezelésre befogadni.

VI. A szanatórium vezetésére és ellenőrzésére a József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület alapszabályai és ügyrendje veendő irányadóul. Hogy Debreczen szab. kir. város befolyása biztosítsák, az egyesület a debreczeni fiókegyesület tagjai sorából az igazgató-

tanácsba öt tagot választ s a végrehajtó-bizottságba a város hatóságának három helyet tart fenn. Debreczen szab. kir. város tanácsának, mint közegészségügyi hatóságának a törvényben körülírt jogköre épségben marad. Debreczen szab. kir. város ettől függetlenül a polgármester; vagy ennek megbízásából más városi tisztviselő útján bármikor ellenőrizheti a szanatórium ügykezelését — és felszólalását, vagy észrevételeit az egyesület tárgyalni köteles, melyre Debreczen szab. kir. város is meghívandó. Határozathozatal az egyesület alapszabályszerű formáiban történik. A szanatórium fontosabb tárgyi, vagy személyi ügyeiben Debreczen szab. kir. város véleménye előzetesen kikérendő, azonban az egyesület alapszabályszerűen alkotott közege határoz. Az igazgató-főorvosi állás — az első betöltéstől eltekintve — mindenkor nyilvános pályázat útján töltendő be. A pályázók közül a város három ajánlást tesz. A kinevezésnél a város által tett ajánlás lehetőleg figyelembe veendő s a végrehajtó-bizottság azon ülésére, amelyen az igazgató kinevezése történik, a várost képviselő három végrehajtó-bizottsági tag külön figyelmeztetéssel s kellő időben meghívandó.

VI. Apólokul csak világiak, vagy diaconissák alkalmazhatók.

VII. Debreczen szab. kir. város huszonöt egymást követő éven át, évente tíz beteget utalhat be a szanatóriumba három havi időre teljesen ingyenes kezelésre. A betegnek szanatóriumi kezelésre alkalmasnak kell lenni, amely felett a szanatórium orvosi vezetősége határoz.

Az értekezlet ezen szerződés némely pontjait a következő megjegyzéssel, illetve indokolással kíséri:

Ad. IV—3. Az előző tárgyalások alkalmával nem volt szó arról, hogy a szanatóriumig a gázvezeték is kiépítették. Mínt hogy a gázvezeték az egyetemi épületekig mindenestre kiépítették, ennek folytán a vezetéknek a szanatóriumig leendő kiépítése a várostól nagyobb költséget nem igényel és tekintettel arra, hogy a gáz használata a szanatóriumban nem mellőzhető, — az értekezlet a szerződés ezen pontjának meghagyását javasolja.

Ad. V. Debreczen szab. kir. város részéről azon kívánságom fejeztetett ki, hogy a szanatórium mindkét nemű tüdőbetegek befogadására alkalmas legyen. Az értekezlet azt javasolja, hogy ezen kívánságom hagyassék figyelmen kívül, mert a modern orvosi tudomány szerint a kezelés eredményesebb, ha a szanatóriumban csak egynemű betegek kezeltetnek. A városnak a női tüdőbetegek kezeltetésére vonatkozó igénye ezen pont utolsó mondatával kielégítést nyer.

Ad. VI. Az egyesület végrehajtó bizottsága a jelenben hét tagból áll. Mínt hogy ezen pont szerint a város hatósága abba három tagot küld ki, a bizottság tagjainak száma alapszabályszerű módosítással tízre egészített ki. Kívánatos, hogy ezen három tag — jogász, orvos és mérnök legyen.

Lukács György v. b. t. t. előadja, hogy az egyesület vezetőségének terve szerint a debreczeni szanatóriumi építkezés megkezdése s az ünnepélyes alapkövetétel a folyó 1912. év őszén történnek s az egyesület elnöksége ezen ünnepélyre József kir. herceg Ő Fenségét és Augustus főhercegasszony Őfenségét is meghívni szándékozik.

Az értekezlet örömmel veszi tudomásul az egyesület elnökségének szándékát, megbizta és kéri Lukács György ur öngyméltóságát, hogy a meghívás és az ünnepély tekintetében a szükséges lépéseket megtenni sziveskedjék.

Több tárgy nem lévén, az értekezlet befejeztetett.

Kmf.

Jegyz.:

Zöld József,
aljegyző.

Hirek.

Értesítés. Tisztelettel értesitem, hogy a folyó évi július hóban tartandó törvényhatósági bizottsági rendkívüli közgyűlésen a következő ügyekben fog névszerinti szavazás tartatni: 1. A Schäfer Dávid tulajdonát képező Hüvelyes-utca 11. számú házasteleknek kisajátítás útján leendő megszerzése felett (harmadizben). 2. A Blattner Kálmán tulajdonát képező Vörösmarty-utca 6. számú házastelek megvétele felett (harmadizben). 3. A Tihanyi József tulajdonát képező Miklós-utca 23. számú házastelek megvétele felett (harmadizben). 4. A Máv. szényszerelőtelep kibővítéséhez szükséges városi földterület eladása, illetve kicserélése felett (másodizben.) 5. A Kiss József tulajdonát képező József kir. herceg-u. 24. sz. házastelek megvétele felett (másodizben). 6. A városi tulajdont képező Széchenyi-u. 36. sz. teleknek a szabályozás folytán visszamaradó részének a Debreczeni Dalegylet részére átengedése felett (másodizben). Debreczen, 1912. évi július hó 5-ik napján. *Kovács József*, polgármester.

Személyi hír. Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Magoss György dr. tiszti főügyész hivatalos ügyben a héten Pozsonyban jártak, ahol megtekintették automobilon a város nevezetességeit és környékét. Meglátogatták ezenkívül Debreczen sz. kir. város egykori díszpolgárának, a nagy történettudósnak és képviselőnek sírját. Ugy a sír gondozásáról, mint a pozsonyi temető rendezettségéről csodálattal nyilatkozott a polgármester. Az egész temető tele van pompázó virággal, díszfákkal, nyiló rózsákkal. Bizony, bizony nem mondhatunk mi ily szép dicséretet a mi temetőinkről, melyeknek sírjait csak itt-ott díszíti fel egy-egy kegyeletes kéz.

Kinevezés. Domahidy Elemér főispán Kondor Kálmán számvevőt az új szervezeti szabályzat értelmében Debreczen sz. kir. város helyettes főszámvevőjévé nevezte ki. A kinevezést örömmel hallják mindazok, akik Kondor Kálmán hosszas hivataloskodását és lelkiismeretes munkásságát ismerik. Mi is üdvözljük új állásában.

Szabadságon. Rostás István főkapitány szabadságra ment. Távolléte alatt Jeney Miklós tb. főkapitány helyettesíti.

A központi választmány ülése. A központi választmány folyó hónap 9-én ülést tartott Kovács József polgármester elnöklésével. Az ülésben az egyes felszólamlásokat intézték el.

Sorozás. A honvédelmi m. kir. miniszter az ideai sorozási időt augusztus 12-től október 5-éig tűzte ki.

Lövés élestöltéssel. A debreczeni 3. honvédgyalogezred e hó 29. és 30-án reggel 7 órától délután 1-ig a Hajduhadháztól keletre elterülő nagy legelőn élestöltéssel céllövést tart. Ez alkalommal tiltva van a közlekedés északra: Téglás községtől 2½ kilométerre fekvő Degenfeld-tanya, Világos csárda, Gencsy-tanya, Kerekhegy vonala; keleten: Kisgeszteréd-pusztá, Szőlőhegy, Hadházi tanya, Sándor-tanya vonala; délen: Kuczik-hegy, Arany-, Kiss- és Weszprémy-tanya.

— **Sorozás.** Az ideai sorozás Debreczenben augusztus 12., 13., 14., 16., 17. és 19. napjain lesz megtartva.

Gyógyszertár áthelyezés. A belügyminiszter megengedte, hogy Aranyi Árpád gyógyszertár tulajdonos gyógyszertárát a Külső-vásártér 7-ik száma alól a Külsővásártér 1. szám alá helyezze.

— **Gondnoksági ülés.** A debreczeni tanyai állami elemi népiskolák gondnoksága folyó hó 15-én, délelőtt 11 órakor a városház könyvtárszobájában ülést tart.

Renlow cirkusz. Aki a magasabb műlovaslás iránt érdeklődik, bizonyára ismeri a *Renlow* nevet, akinek 2500 személyt befogadó, hatalmas cirkusza folyó hó 10-ikén kezdte meg előadásait városunkban. A modern lóidomítás magas iskolája mutatkozik itt be úgy, hogy szinte megcsodáljuk azt, hogy mire képes a türelem és szakavatott kezelés. Tizennégy attrakció tarkítja a napról-napra változatosabb-ál-változatosabb műsort, felülmulhatatlan sport akrobaták, francia, spanyol és magyar Augustok, akiknek mókái nevetetők és mégis mindig diskrétek. A négy

amerikai zsokké lovar párját ritkítja. Az igazgató elsőrendű társulatával már eddig is európai nevet szerzett és a debreceni közönség bizonyára méltányolja az igazgató művészeti és szórakoztató törekvését. A helyárok igen mérsékeltek és a cirkusz egész építkezése villamos világításával, szellőztethető voltával a legnagyobb kényelmet nyújt. Egy páholyülés vagy zártszék az első sorban 3 korona, a másodikban 2 korona 40 fillér, a harmadikban 2 korona, a negyedikben 1 korona 40 fillér, a többiben 80 fillér, kárzat 50 fillér. A műsor kezdete este 8 óra 20 perckor, vége 10 óra 40 perckor. Miután a jeles erőkből álló cirkusz csak 6 előadást tart, kérjük a közönséget a vállalat támogatására.

Szerkesztői üzenet.

M. M. Hódmezővásárhely. Az újabb, általad ajánlott terminusba annál inkább bele egyezem, mivel jelentkezések még alig érkeztek. A tervezet főpontjait összeállítom.

48—1912. kp. jkvi sz.

Hirdetmény.

Az 1899. évi XV. t.-c. 148. §-a alapján értesítettnek Debreczen sz. kir. városnak országgyűlési képviselő választói jogosultsággal bíró lakosai, hogy a központi választmány az 1913. évre érvénnyel bíró ideiglenes választói névjegyzékek elleni felszólalásokra vonatkozólag hozott határozatai az id. törv. §. értelmében folyó évi július hó 20—30-ig a város székházánál a városi kiadó hivatalban (I. em. 26. sz.) közszemlére kitétetnek, ahol azok a hivatalos órák alatt (8—1-ig) megtekinthetők.

Az 1874. évi XXXIII. t.-c. 50. §-a értelmében azok, akiknek felszólalása felett a központi választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt — tehát az 1912. évi július hó 20—30-ig, azok pedig, akiknek választói jogára a központi választmány határozata vonatkozik s így a határozat az 1899. évi XV. t.-c. 148. §-a értelmében részükre kézbesítendő, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiához intézett felebbezésüket a központi választmány elnökségéhez benyújthatják.

A felebbezés írásban nyújtandó be s ahhoz új bizonyítékok is mellékelhetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város központi választmányának, 1912. évi július hó 9-én tartott III-ik üléséből.

Dr. Vásáry István,
központi választmányi jegyző.

Kovács József,
polgármester.
központi választmányi elnök.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □
**DEBRECZEN SZAB. KIR.
VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ
SZABÁLYRENDELETEI-
NEK GYÜJTEMÉNYE.**

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára

2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**